

GEMEENTE HILVERSUM
POSTBUS 9900
1201 GM HILVERSUM

BEZOEKADRES:
RAADHUIS
DUDOKPARK 1
TELEFOONNUMMER: 14 035
WWW.HILVERSUM.NL

Aan de gemeenteraad
cc. college van B&W
cc. pers

DATUM 26 oktober 2020
ZAAKNUMMER 602673
BEHANDELD DOOR A. Krijgsman
TELEFOON (035) 629 2842
UW KENMERK
BIJLAGEN Mail ministerie
BETREFT Uitslag aanvraag Proeftuin Aardgasvrije Wijken Hilversumse Meent

Geachte dames en heren,

In april hebben we voor de Hilversumse Meent een aanvraag ingediend voor de Proeftuin Aardgasvrije Wijken (PAW) van het Rijk. We zijn blij u te kunnen vertellen dat de Meent is geselecteerd voor de PAW. Het ministerie van BZK heeft dit ons vanmorgen laten weten. De motivatie van het ministerie vindt u in de bijlage. Slechts 19 van de 71 gemeenten die een aanvraag hebben ingediend mogen aan deze tweede ronde proeftuinen meedoen.

Met de financiële bijdrage en het kennisplatform van de PAW kunnen we, samen met onze partners in de werkgroep Meent Aardgasvrij, de wijkaanpak versnellen. Al een aantal jaren worden de mogelijkheden om de Meent van het aardgas af te halen onderzocht en doen koplopers praktijkervaring op. Nu kunnen we samen met bewoners grotere stappen maken: van 30 woningen van de koplopers naar ruim 600 woningen aardgasvrij in 10 jaar tijd. Daarbij blijven we dichtbij de ambitie, wensen en zorgen van de bewoners zelf. Er wordt klein begonnen met bewoners die graag snel van het aardgas af willen. De ervaringen die worden opgedaan, worden gebruikt om andere woningeigenaren, in de Meent en Hilversum-breed, in staat te stellen om hun woning aardgasvrij te maken of aardgasvrij-klaar zodat ze op termijn van het aardgas af kunnen.

Er wordt een kwartiermaker aangetrokken die het concept plan van aanpak, zoals verwoord in de aanvraag, met onze partners verder gaat uitwerken. Hij of zij verzorgt ook de organisatie van de proeftuin. U wordt nader geïnformeerd zodra het plan van aanpak gereed is. Bewoners in de Meent worden met een brief geïnformeerd over de toekenning van de PAW en het vervolgtraject.

Totstandkoming selectie

De Adviescommissie Aardgasvrije Wijken heeft minister Ollongren geadviseerd bij de selectie van de gemeenten. Deze commissie bestaat uit programmapartners, stakeholders en deskundigen. In de eerste fase van de beoordeling hebben experts, onder coördinatie van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, per thema de kwaliteit van de aanvragen beoordeeld. Deze kwaliteitsanalyses zijn als advies meegegeven aan de Adviescommissie. De Adviescommissie heeft

alle aanvragen beoordeeld op kwaliteit van de aanvraag en heeft daarnaast gekeken naar een zo divers mogelijke portefeuille. Dat betekent spreiding over technieken, participatieaanpakken, grote en kleine gemeenten, verdeling van huur- en koopwoningen en utiliteitsgebouwen en spreiding over de facultatieve onderwerpen.

Meer informatie over de PAW en de gemeenten die in de tweede ronde mee mogen doen vindt u op www.aardgasvrijewijken.nl.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes

Krijgsman, Annet

Onderwerp: FW: Bekendmaking 2e ronde proeftuinen aardgasvrije wijken
Bijlagen: nieuwsbericht bekendmaking proeftuinen 2e ronde 26 oktober.pdf

Verzonden: maandag 26 oktober 2020 11:22

Aan: Krijgsman, Annet

Onderwerp: Bekendmaking 2e ronde proeftuinen aardgasvrije wijken

Beste mevrouw Krijgsman,

Goed nieuws! Uw gemeente krijgt een rijksbijdrage voor het aardgasvrij of aardgasvrij-ready maken van De Hilversumse Meent in het kader van het Programma aardgasvrije wijken. Van de 71 aanvragen heeft minister Ollongren van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) 19 aanvragen geselecteerd en de aanvraag van uw gemeente hoort daarbij. Elke geselecteerde aanvraag is gehonoreerd voor het aangevraagde bedrag.

Hierbij informeren we u over de motivatie, de communicatie en de vervolgstappen.

Motivatie

Uw aanvraag kent een interessante aanpak, zowel op technisch als sociaal gebied. Het plan is ver uitgewerkt en van goede kwaliteit. Het project loopt sinds 2017 en is geïnitieerd door bewoners. Het gaat om een opschaalbare all-electric aanpak (warmtepomp met gedeelde bodemlus per blok, zon-PV en isolatie naar label B). Uw gemeente kiest voor een doordachte manier van opschalen: per blok leren, beginnend bij de koplopers en op basis daarvan op go/no go momenten beslissen. Bijzonder is ook de aandacht die u specifiek heeft voor het thema arbeidsmarkt en scholing en voor de opschaling van het project. Positief is dat u samen met bewoners werkt aan een Integrale Wijkagenda, waarvan de energietransitie een onderdeel is. Aandachtspunt in deze aanpak is of particuliere woningeigenaren de maatregelen uiteindelijk zullen nemen, ondanks de geboden opties en financiële arrangementen.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Bestuur, Ruimte en Wonen**
Directie Bouwen en Energie

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kenmerk
2020-0000590613

Uw kenmerk

Bijlage(n)
1

Datum 26 oktober 2020
Betreft Selectie tweede ronde proeftuinen aardgasvrije wijken

Hierbij informeer ik u over de selectie van de 2^e ronde proeftuinen in het kader van het Programma aardgasvrije wijken (PAW), zoals aangegeven tijdens het Algemeen Overleg "Klimaatakkoord gebouwde omgeving" van 12 oktober jongstleden.

Het doel van het PAW is, zoals eerder gedeeld met de Tweede Kamer, het leren op welke wijze het aardgasvrij maken van wijken kan worden ingericht en opgeschaald. Hiervoor is het noodzakelijk dat er daadwerkelijk aardgasvrije woningen en andere gebouwen gerealiseerd worden zoals binnen de proeftuinen. De activiteiten van het PAW, met de proeftuinen en het kennis- en leerprogramma, ondersteunen het doel om 1,5 miljoen woningen en andere gebouwen te verduurzamen in de periode tot en met 2030. Het PAW heeft geen kwantitatief doel, anders dan het realiseren van een 50 tot 100-tal proeftuinen als gevolg waarvan naar verwachting circa 50.000 woningen worden verduurzaamd (aardgasvrij of aardgasvrij-ready worden gemaakt). Met deze 2^e ronde komt het aantal proeftuinen in totaal op 46. Hiermee worden circa 35.000 woningen en ander gebouwen verduurzaamd.

De Adviescommissie aardgasvrije wijken, die bestaat uit programmapartners, stakeholders en een tweetal hoogleraren¹, heeft zich afgelopen tijd gebogen over de 71 aanvragen die zijn ingediend voor de 2^e ronde. Op basis van het advies van de commissie heb ik besloten 19 gemeenten te selecteren voor een proeftuin op weg naar een aardgasvrije wijk. Hiervoor is (uit de Klimaatenvelop van het kabinet) 100 miljoen euro beschikbaar. De uitkering van de middelen vindt voor deze 2^e ronde proeftuinen plaats via een specifieke uitkering. De wettelijke grondslag hiervoor zal ik opnemen in de tweede suppletoire begrotingswet die eind dit jaar naar uw Kamer gaat. In de bijlage zijn de 19 proeftuinen opgenomen met een duiding van de toegepaste techniek en warmtebron en per proeftuin een kenmerkend element uit de aanvraag.

¹ Samenstelling Adviescommissie aardgasvrije wijken: Bouwend Nederland, TechniekNL, Netbeheer Nederland, Energie-Nederland, NVDE, Aedes, Woonbond, VNG, IPO, Unie van Waterschappen, ministeries van BZK en EZK, hoogleraren Maarten Hajer en Anke van Hal

Bij de selectie is gelet op de algehele kwaliteit van de aanpak en in het bijzonder de uitvoeringsgereedheid, de robuustheid van de businesscase en een betaalbaar aanbod voor de bewoners. Er is gestreefd naar een diverse portefeuille met een goede variëteit van technieken en duurzame bronnen, en verschillende aanpakken om de participatie met bewoners in te richten. Verder is gestreefd naar een evenwichtige verdeling over grote en kleine gemeenten en voldoende spreiding over heel Nederland, een goede balans tussen huur- en koopwoningen en utiliteitsgebouwen, en voldoende proeftuinen voor de facultatieve onderwerpen klimaatadaptatie, circulair bouwen, arbeidsmarkt en scholing en utiliteitsbouw als aanjager van de wijkgerichte aanpak.

Met de toevoeging van deze proeftuinen is samen met de 1^e ronde van 27 proeftuinen een grote variëteit tot stand gekomen. Positief is ook dat in de deze 2^e ronde gemeenten inmiddels verder zijn met het maken van een goede uitvoerbare businesscase. Het palet aan technieken en duurzame warmtebronnen is uitgebreid met onder meer geothermie en aquathermie (zowel uit oppervlaktewater als uit afvalwater). Er zijn ook een tweetal proeftuinen opgenomen met waterstof, deze techniek was nog niet vertegenwoordigd in de 1^e ronde. Hoewel waterstof naar verwachting geen significante rol zal spelen bij de verduurzaming van de gebouwde omgeving tot 2030, is het van belang om hier nu al wel leerervaring mee op te doen.

In de geselecteerde proeftuinen zijn veel verschillende vormen van participatie zichtbaar, vaak hoog op de participatieladder. Er is een goede mix van initiatieven van bewonerscollectieven en andere stakeholders zoals de woningcorporaties. Daarnaast heb ik proeftuinen geselecteerd waarin het verbinden met andere opgaven centraal staat. In de 1^e ronde was dit nog weinig zichtbaar. Verder zie ik in diverse geselecteerde aanvragen een goede verbinding met het thema arbeidsmarkt en scholing. Tot slot bevindt zich onder de proeftuinen ook een aantal met een stapsgewijze aardgasvrij-ready aanpak met een belangrijke rol voor energiebesparing.

Zoals ik in mijn brief over de stand van zaken van het Klimaatakkoord Gebouwde Omgeving² heb aangegeven, zal ik in de 3^e uitvraag nog meer de nadruk leggen op stapsgewijze oplossingen met een groot CO₂-besparings-potentieel zoals via energiebesparing en hybride warmteoplossingen. Hiermee kan een goede aanvulling gerealiseerd worden op het huidige palet aan proeftuinen. Ik verwacht in de eerste helft van 2021 te starten met deze uitvraag. Zoals eerder toegezegd zal ik uw Kamer eind 2020 informeren over de evaluatie van deze 2^e ronde. Mede op basis van deze evaluatie zal ik de 3^e ronde proeftuinen voorbereiden.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

drs. K.H. Ollongren

² Brief van 28 september 2020 met kenmerk 2020Z17350

Proeftuinen aardgasvrije wijken 2e ronde

Gemeente	Dorp / Wijk / Buurt	Techniek en bron	Kenmerkend element
Amsterdam	Wilhelmina Gasthuis	MT warmtenet, TEO & elektriciteit	Trekkende rol energiecoöperatie
Apeldoorn	Kerschoten en Kerschoten-West	MT warmtenet, TEA & elektriciteit	Veelzijdige aanpak gericht op opschaling
Arnhem	Elderveld-Noord	LT warmtenet, TEA & elektriciteit	Open warmtenet en integrale wijkaanpak
Deventer	Zandweerd	Bronnet met individuele warmtepompen & deels MT warmtenet, TEA & elektriciteit	Keuzemenu voor gebouweigenaren en brede wijkontwikkeling
De Wolden	Schoolkring Ansen	Groen gas & hybride warmtepompen	Bottom-up initiatief in landelijk gebied
Doesburg	De Ooi	MT warmtenet, TEO & elektriciteit	Integrale aanpak met veel aandacht voor participatie
Goeree-Overflakkee	Stad aan 't Haringvliet	Waterstof	Bottom-up initiatief met waterstof in samenwerking met de stakeholders
Groningen	De Wijert	Aardgasvrij-ready, LT warmtenet	Aardgasvrij-ready als onderdeel van wijkverbetering
's-Hertogenbosch	Het Zand	(Z)LT warmtenet/ bronnen met individuele warmtepompen, zonnewarmte	Bottom-up initiatief met stap voor stap opschaling
Hilversum	De Hilversumse Meent	Individueel elektrische warmtepompen, kleinschalig collectieve bodemenergie	Bottom-up initiatief met stap voor stap opschaling
Hoogeveen	Erflanden	Waterstof	Stapsgewijze aanpak in bredere context voor toepassing waterstof
Lingewaard	Zilverkamp	MT warmtenet, industriële restwarmte	Open warmtesysteem en ontzorgende aanpak
Nijmegen	Hengstdal	MT warmtenet, collectieve lucht/ water warmtepomp	Modulair warmtesysteem in een coöperatieve aanpak
Opsterland	Wijnjewoude, postcode 9241	Groengas, biomassa	Bottom-up initiatief in het landelijk gebied
Pijnacker-Nootdorp	Klapwijk	MT warmtenet, geothermie	Geothermie in de wijk verbonden met glastuinbouw
Roermond	Maasniel, Tegelarijeveld	LT warmtenet, industriële restwarmte	Restwarmte als aanjager wijkgerichte aanpak
Rotterdam	Bospolder-Tussendijken	HT warmtenet, industriële restwarmte	Energietransitie als integraal onderdeel van wijkverbetering
Venlo	Hagerhof-Oost	MT warmtenet, TEO & elektriciteit	Opschaalbare aanpak met aquathermie
Zwolle	Berkum	MT warmtenet, geothermie	Stapsgewijze aanpak met aandacht voor energiebesparing

MT warmtenet = midden temperatuur, afgifte temperatuur 55 - 70°C | LT warmtenet = lage temperatuur, afgifte temperatuur 30 - 55 °C | (Z)LT warmtenet = zeer lage temperatuur, afgifte temperatuur 10 - 30 °C | TEO = thermische energie uit oppervlaktewater | TEA = thermische energie uit afvalwater